

PER A UNA LLUITA

DIVERSES PREMSES, ~~DIVERSES LLUITES~~

Les peculiaritats que caracteritzen el context en què es mou la premsa clandestina als Països Catalans fan que siguin necessàries algunes consideracions sobre els seus aspectes singulars i sobre els diferents llocs d'incidència on es produeix la seva difusió.

Es, sense dubte, el fet mateix de la clandestinitat el factor determinant d'aquest grau de particularització respecte a la premsa d'ideologia similar en altres països amb llibertats democràtiques. Des d'aquesta perspectiva, la funció d'aquest tipus de premsa passa per ^{comportar-se} cobrir un determinat número de tasques que, en una altra situació política, trobarien sortida en els medis oficials. D'això que, en referir-nos al gruix més important de la premsa clandestina, és a dir la premsa de partit, constatem el seu contingut específic marcant les diferències nascudes de la comparació amb els òrgans oficials dels partits d'esquerra a la resta d'Europa.

Una de les primeres distincions que hauríem de fer en referir-nos a la premsa de partit -i concretant-nos en els òrgans oficials- ha d'ésser la de l'aspecte purament informatiu. De fet, i com prèvia diferència, veure com la periodicitat ~~de~~ difusió en un mitjà no legal i que veu dificultat el procés de creació, ha de ser forçosament més espaiada que en aquells indrets on la distribució manté una permissibilitat, la qual cosa conlleua que puguin aparèixer diaris amb el mateix ritme que els de la premsa legal i independent. Als Països Catalans, aquest tipus de publicacions han anat reduint els marges d'aparició -un cop finit el marasme que s'esdevingué després que el franquisme prengué el poder- fins assolir una difusió, en el millor dels casos, setmanal. Ens referim, evidentment, als òrgans oficials per quant les revistes teòriques o aquelles que toquen problemes específics es caracteritzen per una permanent irregularitat temporal.

contexte

La contrapartida a les dificultats de distribució redunda en favor del contingut de les publicacions per quant s'eviten les informacions supèrflues i s'entra de ple en les informacions dels diferents sectors en lluita. Malgrat això, i ^{però} conseqüentment amb un plantejament global del que han d'ésser i representar de les característiques de cada lluita les lluites en els seus respectius escenaris, trobem la parcel·lació de la premsa clandestina en diferents camps.

A partir, doncs, d'aquestes necessitats concretes que cal cobrir, trobem els respectius mitjans específics. Principalment hauríem de distingir entre premsa d'universitat, de fàbrica, de barri i, en un grau menor però igualment important sobretot ara, premsa militar.

Cal entendre, d'entrada, que totes aquestes publicacions no depenen sempre d'un partit determinat sinó que, moltes vegades, responen als interessos d'instàncies democràtiques creades a partir d'una determinada situació conjuntural. De fet, en aquest cas, la periodicitat i el contingut acostuma a anar en funció de les circumstàncies que determinen la seva aparició.

Bàsicament, si hi ha un aspecte que trobem repetit en aquests quatre camps que hem esmentat serà el de les reivindicacions pròpies de cada sector. En aquest sentit, és evident que ens trobem davant una premsa reivindicativa, on les revistes i butlletins actuen com veritables denunciadors de l'actuació de la classe dominant.

El cas de la premsa d'universitat és complex. Principalment perquè en aquest sector és on les lluites prenen un caire més radical i on l'activitat política passa per un gran número de grupusculs, deslligats dels partits que volen portar una veritable política de masses. Per tot això, la dinàmica universitària es val, la majoria de les vegades, de mitjans de difusió de gran agilitat com els cartells i les octavetes. L'intent més seriós de premsa universitària clandestina -a més a més de constituir una de les publicacions més acurada en el conjunt de la premsa il·legal- és el de la revista UNIVERSITAT,

òrgan del P.S.U.C., del qual se'n parla en un altre apartat d'aquest Document. Principalment, els aspectes tractats fan referència a les reivindicacions acadèmiques i les alternatives per una universitat democràtica i catalana. També són importants els nivells d'informació política i la constatació del lligam amb la classe treballadora, veritable capdavantera de la lluita contra el feixisme.

La premsa de fàbrica obeeix a una actitud molt més pragmàtica tant per les exigències d'unes reivindicacions de tipus laboral com pel seu caràcter solidari respecte a lluites concretes dins determinades empreses. Amb un clar afany de mobilització, la premsa de fàbrica denuncia les manipulacions dels capitalistes, recull les propostes d'acció, etc. Tanmateix, un dels punts on més incideix i cap a on, en aquests moments més que mai, adreça els seus objectius és envers la creació d'un sindicat de classe que substitueixi l'organització sindical ~~franquista~~ ^{oficial}. En aquesta lluita de tipus sindical, recolzada principalment pels èxits de les candidatures democràtiques unitàries a les darreres eleccions sindicals, és on els esforços de les classes treballadores, reflectits pels butlletins de Comissions Obreres i les publicacions internes de les empreses es fa més evident i més fort.

Una de les formes de lluita que té una més àmplia base popular i que és basada, com les anteriorment esmentades, a l'entorn de moviments reivindicatius és la que afecta als barris. Aquí, en aquesta zona complexa i poc definida, s'ha portat de sempre una contínua tasca promovent respostes enfront de qualsevol intent d'opressió que pertoqui la col·lectivitat. Barrerament, la progressiva sortida a la superfície de determinats sectors aplegats en concretes instàncies democràtiques ha tingut reflex en la política dels barris mitjançant les anomenades Associacions de Veïns. Aquest fet, ha provocat un canvi en l'estratègia que la lluita en la clandestinitat demanava, i de retruc ha repercutit -com ho ha fet en els altres sectors on les circumstàncies concretes permeten un tipus d'intervenció de dins la legalitat- en un aprofitament possibilista

de les publicacions que, promogudes per les Associacions de Veïns, tenen una sortida perfectament adreçada. Es particularment interessant aquest apartat en els Països Catalans on els moviments socials urbans posseeixen unes característiques especials, en aglutinar -pel fort contingent d'immigració- les capes més considerables de la classe obrera. Aquest estat de forces potencia, i es veu potenciat, per una premsa disposada al seu servei que permet canalitzar els esforços per a la coordinació de la lluita.

→ Per últim, voldríem referir-nos als butlletins militars, nascuts a partir de la creació de plataformes democràtiques a l'interior de l'exèrcit. No hi ha dubte que l'experiència del M.F.A. a la revolució portuguesa, ha jugat un paper fonamental a l'hora de prendre en consideració el possible abast d'aquestes publicacions. Sigui quin sigui el seu pes específic en el procés de la lluita, cal destacar-les ara, amb tota la singularitat que comporta la seva redacció confegida amb el més pur argot de la retòrica militar.

Diverses premses per a diverses lluites. Totes però encarades envers un únic i mateix objectiu, la instal·lació de les llibertats democràtiques, fan que la seva funció sigui indispensable en aquest moment històric.

Dowdell
Hobell
Pam

de las publicaciones que, promovidas por las Asociaciones de...
salidas perfectamente abarcadas. En particular, el interés que
en las Países Catalanes en los movimientos sociales urbanos poseen unas caracte-
terísticas especiales, en especial -del fuerte contingente de trabajadores- las ca-
sas más considerables de la clase obrera. Aquest estat de potencia, i
es un potencial, per una premsa disposada al seu servei que permet conèixer
els esforços per a la coordinació de la lluita.

Per últim, voldria referir-nos als butlletins militars, nascuts a partir
de la creació de plataformes democràtiques a l'interior de l'exèrcit. No hi ha
dubte que l'experiència del M.F.A. a la revolució portuguesa, ha jugat un paper
fonamental a l'hora de prendre en consideració el possible abast d'aquestes
publicacions. Sigui quin sigui el seu pes específic en el procés de la lluita,
cal destacar-les ara, amb tota la singularitat que comporta la seva redacció
confeccionada amb el més pur argot de la retòrica militar.

Diverses premses per a diverses lluites. Totes però encara ens en-
foca i mateix objectiu, la instal·lació de les llibertats democràtiques, fan
que la seva funció sigui indispensable en aquest moment històric.